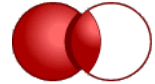

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU BUDŽETA-PRORAČUNA U FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 221632, www.saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

UR: 022-6, 026-06/05

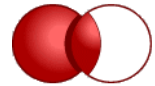
**IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA
na dan 31.12 2004. godine**

DIREKCIJA CESTA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Sarajevo, veljača 2006. godine

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU BUDŽETA-PRORAČUNA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 221632, www.saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

**GENERALNOM DIREKTORU
UPRAVNOM ODBORU DIREKCIJE CESTA FBiH**

NEOVISNO REVIZIJSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvješća Direkcije cesta Federacije Bosne i Hercegovine, i to Bilance stanja, na dan 31.12.2004. godine, te s njom povezane Bilance uspjeha, Izvješća o novčanim tijekovima i Izvješća o promjenama u kapitalu, prikazanih na stranama 1 do 4. Za ova izvješća odgovoran je Poslovodni organ Direkcije cesta. Naša odgovornost svodi se na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvješćima na temelju provedene revizije, o čemu je konstatirano na stranama 5 do 14.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja, a sukladno Zakonu o reviziji proračuna/budžeta u Federaciji BiH («Sl.novine FBiH» br: 48/99) i INTOSAI revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako, da pruži razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvješćima značajnih pogrešaka, kao i jesu li finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvješćima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela, vlastitih računovodstvenih politika i značajnih procjena Poslovodnog organa, kao i vrednovanje sveukupnog prezentiranja finansijskih izvješća i ocjenu primjene ostalih propisa. Vjerujemo da je provedena revizija pouzdana osnova za izražavanje našeg mišljenja.
3. Provedenom revizijom finansijskih izvješća, konstatirali smo da i dalje postoji neusklađenost između Zakona o cestama Federacije BiH, akta kojim je reguliran status, osnivanje i način financiranja Direkcije cesta i propisa temeljem kojih je trebala obavljati gospodarsku djelatnost i iskazivati poslovni rezultat, a što ima značajan uticaj i na prezentiranje finansijskih izvješća, o čemu je pojašnjeno u odjeljku II, na stranicama 5 i 6.
4. Zbog značaja navoda iz prethodne točke, nismo u mogućnosti i ne izražavamo mišljenje glede Bilance stanja, Bilance uspjeha, Izvješća o novčanim tijekovima i Izvješća o promjenama u kapitalu Direkcije cesta Federacije Bosne i Hercegovine na dan 31.12.2004. godine.

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor
mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

BILANCA STANJA
na dan 31.12.2004. godine

O p i s	2004.	2003.
IMOVINA		
Dugoročna imovina - stalna sredstva		
Nematerijalna sredstva	0,00	0,00
Materijalna sredstva	1.747.070.636,00	1.729.445.632,00
- Građevine	1.724.060.347,00	1.716.496.887,00
- Oprema	412.297,00	379.259,00
- Ostala materijalna sredstva	22.597.992,00	12.569.486,00
Financijska sredstva	0,00	0,00
Dugoročna imovina - ukupno	1.747.070.636,00	1.729.445.632,00
Kratkoročna imovina - tekuća sredstva		
Zalihe	0,00	0,00
Potraživanja	2.318.564,00	933.322,00
- Potraživanja od kupaca	131.232,00	333.778,00
- Ostala potraživanja	2.186.932,00	598.894,00
- Kratkoročna razgraničenja	400,00	650,00
Ulaganja	0,00	0,00
Gotovina i ekvivalenti gotovine	22.621.270,00	19.029.220,00
Kratkoročna imovina - ukupno	24.939.834,00	19.962.542,00
IMOVINA - AKTIVA - UKUPNO	1.772.010.470,00	1.749.408.174,00
Izvanbilančna evidencija	114.955.874,00	69.403.185,00
KAPITAL I OBVEZE		
Kapital		
Upisani kapital	1.717.423.749,00	1.717.423.749,00
Akumulirana dobit	0,00	0,00
Akumulirani gubitak	0,00	0,00
Kapital - ukupno	1.717.423.749,00	1.717.423.749,00
Dugoročne obveze		
Dugoročni krediti	117.603,00	184.310,00
Dugoročna razgraničenja i rezerviranja	59.969,00	1.063.397,00
Dugoročne obveze - ukupno	177.572,00	1.247.707,00
Kratkoročne - tekuće obveze		
Obveze prema dobavljačima	2.707.488,00	4.244.934,00
Obveze za poreze	1.958,00	76.210,00
Kratkoročna razgraničenja i rezerviranja	51.699.703,00	26.415.574,00
Kratkoročne obveze - ukupno	54.409.149,00	30.736.718,00
KAPITAL I OBVEZE - PASIVA - UKUPNO	1.772.010.470,00	1.749.408.174,00
Izvanbilančna evidencija	114.955.874,00	69.403.185,00

Bilanca stanja potpisana od strane odgovornih osoba Direkcije cesta Federacije BiH, dana,22.02.2005.godine.

BILANCA USPJEHA
za godinu koja je završila 31.12.2004.

O p i s	31.12.2004.	31.12.2003.
Prihodi od prodaje	37.643.665,00	35.420.625,00
Troškovi prodaje		
Usklađivanje vrijednosti zaliha		
Bruto dobitak - dobitak iz redovitog poslovanja	37.643.665,00	35.420.625,00
Troškovi administracije	37.639.377,00	35.620.964,00
Dobitak iz aktivnosti	4.288,00	
Gubitak od aktivnosti		200.339,00
Prihodi od financiranja	127.261,00	145.041,00
Ostali prihodi	177.989,00	55.900,00
Rashodi od financiranja		241,00
Ostali rashodi	309.538,00	361,00
Dobit - dobitak prije poreza		
Gubitak		
Porez na dobit		
Dobit - dobitak poslije poreza		
Gubitak		
Izvanredni prihodi		
Izvanredni rashodi		
Neto dobit - dobitak za period		
Gubitak za period		

Bilanca uspjeha potpisana od strane odgovornih osoba Direkcije cesta Federacije BiH, dana, 22.02.2005. godine.

IZVJEŠĆE O GOTOVINSKIM TIJEKOVIMA
za razdoblje od 01.01. do 31.12.2004. godine

O p i s	Oznaka	Svota za t.g.
Gotovinski tijek iz poslovnih aktivnosti		
Neto dobitak		
Usklađivanje za:		
Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalnih sredstava	(+)	
Rashodi (prihodi) od otuđenja nematerijalnih sredstava	+(-)	
Amortizacija/vrijednost usklađivanja materijalnih sredstava	(+)	83.937,00
Rashodi (prihodi) od otuđenja materijalnih sredstava	+(-)	
Usklađivanje po osnovu finansijskih stalnih sredstava	+(-)	
Nerealizirani rashodi (prihodi) kod razmj.valuta na tržištu (tečajne razlike)	+(-)	
Ostala usklađ. za negotovin.stavke i tijekove koji se odnose na ulag.i fin.akt.	+(-)	
Svega 2 do 8		83.937,00
Povećanje (smanjenje) zaliha	-(+)	
Povećanje (smanjenje) potraživanja	-(+)	-1.385.242,00
Povećanje (smanjenje) obračunatih nefakturiranih prihoda	-(+)	
Povećanje (smanjenje) unaprijed plaćenih troškova	-(+)	
(Povećanje) smanjenje obveza prema dobavljačima	+(-)	-1.537.446,00
(Povećanje) smanjenje ostalih obveza	+(-)	24.139.742,00
(Povećanje) smanjenje obračunatih troškova	+(-)	
(Povećanje) smanjenje odgođenih prihoda	+(-)	
Svega 10 do 17		21.217.054,00
A. Neto gotovina dobivena od poslovnih aktivnosti (red.br. 1+9+18)		21.300.991,00
Gotovinski tijek od ulagačkih aktivnosti		
Nabavka (prodaja) nematerijalnih sredstava	-(+)	-17.708.941,00
Nabavka (prodaja) materijalnih sredstava	-(+)	
Sticanje (otuđenje) udjela u podružnicama	-(+)	
Sticanje (otuđenje) udjela u pridruženim pravnim licima	-(+)	
Dati krediti (povrat kredita) pravnim licima u grupi	-(+)	
Dati krediti (povrat kredita) drugim povezanim pravnim licima	-(+)	
Nabavka (otuđenje) drugih ulaganja	-(+)	
Dati krediti (povrat kredita) drugim pravnim licima	-(+)	
Ostali tijekovi od ulagačkih aktivnosti	-(+)	
B. Neto gotovina korištena u ulagačkim aktivnost. (red.br. 20 do 28)		-17.708.941,00
Gotovinski tijek od finansijskih aktivnosti		
Primici od izdavanja dionica i ostalih oblika former. i povećanja kapitala	(+)	
Otkup (iskup) dionica i ostalih oblika kapitala	(-)	
Nabavka (prodaja) vlastitih dionica	-(+)	
Primljena pozajmljena sredstva	(+)	
Povrat pozajmljenih sredstava	(-)	
Plaćanje dividendi	(-)	
Ostali troškovi od finansijskih sredstava-tijekovi od finansijskih aktivnosti	-(+)	
C. Neto gotovina korištena u finansijs.aktivnostima (red.br. 30 do 36)		0,00
Neto povećanje (smanjenje) gotovine i ekvivalenata gotovine (A+B+C)		3.592.050,00
Početno stanje gotovine i ekvivalenata gotovine na računu i u blagajni		19.029.220,00
Konačno stanje gotovine i ekvivalenata gotovine na računu i u blagajni		22.621.270,00
Neto povećanje (smanjenje) gotovine i ekviv. gotovine (red.br: 40-39)		3.592.050,00

Izvešće o gotovinskim tijekovima potpisano od strane odgovornih osoba Direkcije cesta Federacije BiH, dana, 22.02.2005. godine.

IZVJEŠĆE O PROMJENAMA U KAPITALU
za godinu koja je završila 31.12.2004. godine

O p i s	Upisani vlasnički kapital	Akumulirani dobitak (gubitak)	UKUPNO
Stanje na dan 31.12.2002.	1.717.423.749,00		1.717.423.749,00
Izdavanje dionica i ostala poveć.vlas.kapit.			
Revaloriziranje stalnih sredstava			
Neto (dobit) gubitak razdoblja			
Raspored dobitka (gubitka)			
Ostala smanjenja vlasničkog kapitala			
Stanje na dan 31.12.2003.	1.717.423.749,00		1.717.423.749,00
Izdavanje dionica i ostala pov.vlas.kapitala			
Revaloriziranje stalnih sredstava			
Neto dobit razdoblja			
Neto gubitak razdoblja			
Raspored dobitka			
Raspored gubitka			
Ostala smanjenja vlasničkog kapitala			
Stanje na dan 31.12.2004.	1.717.423.749,00		1.717.423.749,00

Izvešće o promjenama u kapitalu potpisano od strane odgovornih osoba Direkcije cesta Federacije BiH, dana, 22.02.2005. godine.

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA Direkcije cesta Federacije Bosne i Hercegovine za 2004. godinu

I UVOD

Direkcija cesta Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu - Direkcija cesta) osnovana je sukladno Zakonu o cestama Federacije Bosne i Hercegovine («Sl.novine FBiH» br: 6/02). Direkcija cesta, čiji je osnivač Vlada FBiH, osnovana je kao jedini menadžer magistralne cestovne infrastrukture u Federaciji BiH, sa ciljem da poslove i zadatke iz propisane djelatnosti obavlja sukladno Zakonu o gospodarskim društvima («Sl.novine FBiH» br: 2/02). Propisani poslovi i zadaci Direkcije cesta uglavnom se odnose na pripremu dugoročnih, srednjoročnih i godišnjih planova i programa razvoja cesta, osiguranje materijalnih i drugih uvjeta za održavanje, zaštitu, rekonstrukciju, izgradnju i upravljanje magistralnim javnim cestama, kao i osiguranje tehničko-tehnološkog jedinstva sistema javnih cesta.

Kapital Direkcije cesta u ukupnom iznosu od 1.717.423.749,00 KM, čini cestovna infrastruktura-
imovina Federacije BiH.

Sukladno Statutu i Pravilniku o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji, poslovi u Direkciji cesta obavljaju se putem slijedećih sektora:

- Sektor za održavanje, zaštitu cesta i sigurnost prometa,
- Sektor za studije, projekte, građenje i rekonstrukciju cesta,
- Sektor za ekonomsko-financijske poslove,
- Sektor prenesenih javnih ovlasti, pravnih i općih poslova i
- Sektor za implementiranje projekata iz sredstava ino-kredita.

U Direkciji cesta na dan 31.12.2004. godine, bilo je uposleno ukupno 37 djelatnika (Pravilnikom je predviđeno 62).

Sjedište Direkcije cesta Federacije BiH je u Sarajevu, u ulici Terezija broj 54.

II REZIME

Ovo je druga uzastopna godina u kojoj Ured za reviziju Federacije BiH provodi reviziju financijskih izvješća i njihove usklađenosti sa važećim zakonskim propisima. Iako je jedna od preporuka u prethodnom izvješću bila pribavljanje mišljenja od osnivača u svezi načina iskazivanja prihoda i prezentiranja financijskih izvješća, isto nije riješeno ni tijekom revidirane 2004.godine. Stoga i mi u ovom izvješću, još jednom ističemo neusuglašenost zakonske regulative temeljem koje je Direkcija cesta osnovana, sa važećom regulativom temeljem koje je trebala posloovati kao gospodarski subjekat.

Naime, Zakonom o cestama Federacije BiH (u daljem tekstu - Zakon o cestama), temeljem kojeg je Direkcija cesta osnovana, pored ostalog u članku 105. decidno stoji da, "ukoliko ovim zakonom nije drugačije regulirano, na Direkciju cesta će se primjenjivati Zakon o gospodarskim društvima". Dakle, Direkcija cesta osnovana je da posluje kao gospodarski subjekat, sa ciljem obavljanja gospodarske djelatnosti.

Pravni subjekti koji se registriju sukladno Zakonu o gospodarskim društvima, dužni su da temeljem istog zakona, Zakona o računovodstvu, Kodeksu računovodstvenih načela i FBiH Računovodstvenim standardima, vode knjigovodstvo prema kontnom planu za gospodarska društva i da iskazuju financijski rezultat kao dobitak ili gubitak poslovne godine.

Uvjet za registriranje subjekta po Zakonu o gospodarskim društvima je sticanje dobiti obavljanjem djelatnosti proizvodnje, prodaje proizvoda i vršenjem usluga na tržištu.

Prema Zakonu o porezu na dobit poduzeća, obveznik plaćanja poreza na dobit je svaki gospodarski subjekat koji prodajom proizvoda i usluga na tržištu ostvaruje dobit.

Međutim, imajući u vidu činjenicu da se **Direkcija cesta u najvećem dijelu (više od 98%) financira iz propisanih naknada** (dakle, ne radi se o pravnom subjektu koji prodajom proizvoda ili usluga na tržištu ostvaruje dobit), slijedi zaključak da **ista i nije obveznik plaćanja poreza na dobit, jer ne ostvaruje prihode na tržištu.**

Naprijed navedenim činjenicama rukovodili su se i u nadležnom sudu, prilikom registriranja Direkcije cesta. Rješenjem Kantonalnog suda u Sarajevu br: UF/I-1528/02, od 24.10.2002. godine, **u sudski registar istog suda, upisan je pravni subjekt, Direkcija cesta Federacije Bosne i Hercegovine, ali bez naznake o obliku organiziranja firme.** Prema Obavjesti Službe za statistiku Kantona Sarajevo, **Direkcija cesta je po obliku vlasništva razvrstana u državno, a po obliku organiziranja u ostale oblike organiziranja.**

Iz svega naprijed navedenog proizilazi zaključak da **Zakon o cestama, u dijelu koji se odnosi na Direkciju cesta, nije usuglašen i u koliziji je sa Zakonom o gospodarskim društvima i Zakonom o porezu na dobit poduzeća. Radi toga se Direkcija cesta nije mogla registrirati, niti se registrirala kao gospodarsko društvo.**

Neovisno o naprijed navedenom, u Direkciji cesta su smatrali da su osnovani radi obavljanja gospodarske djelatnosti i da imaju status gospodarskog društva. Stoga su se i opredjelili da knjigovodstvo vode po kontnom planu gospodarskih društava. Kako ne bi iskazivali dobit, u Direkciji cesta sve propisane naknade iz kojih se financiraju, evidentiraju kao odložene prihode. Po okončanju poslovne godine, potrebna a nedostajuća sredstva za pokriće rashoda i izdataka po svim osnovama, sa konta odloženih prihoda prenose na redovite prihode. Na taj način ne iskazuju dobit ili eventualni gubitak u poslovanju. Preostala, neutrošena sredstva evidentirana na kontu odloženih prihoda prenose u narednu godinu.

Tijekom 2005.godine, poslovodni organ Direkcije cesta poduzeo je korake da se uskladi status poduzeća sa Zakonom o javnim poduzećima. Nismo uvjereni da će registriranje Direkcije cesta kao javnog poduzeća riješiti postojeći problem, jer se istim neće promijeniti status Direkcije cesta, niti će se otkloniti postojeće neusklađenosti. Posebice ako se ima u vidu da i u Zakonu o javnim poduzećima decidno stoji, u članku 51, da se “na pitanja koja nisu obuhvaćena ovim Zakonom primjenjuje Zakon o gospodarskim društvima”. Direkcija cesta će i dalje, u najvećem obimu ostvarivati prihode iz propisanih naknada, kao javne prihode. Dakle i dalje je u koliziji krovni zakon, Zakon o cestama sa naprijed navedenim zakonima kojima je regulirano poslovanje gospodarskih društava.

Imajući u vidu naprijed konstatirano, proizilazi da **nesinkroniziranost i neusklađenost između akta kojim je regulirano osnivanje Direkcije cesta Federacije BiH (Zakon o cestama Federacije BiH), njegove registracije i propisa kojima je trebalo da bude uređeno tržišno poslovanje i status istog pravnog lica (Zakon o gospodarskim društvima, Zakon o porezu na dobit, Zakon o računovodstvu), utiče i na način vođenja poslovnih knjiga, a što ima značajan utjecaj i na iskazivanje poslovnog rezultata i prezentiranje finansijskih izvješća.**

III OSVRT NA PRETHODNU REVIZIJU

U svezi preporuka iz prethodnog revizorskog izvješća, u Direkciji cesta su postupili djelomično. Imenovani su organi upravljanja i rukodjenja, a također i doneseni potrebni akti. Međutim, nisu riješene dvojbe u svezi statusa i načina iskazivanja finansijskog rezultata. Shodno preporukama iz prethodnog revizorskog izvještaja, Upravni odbor donio je određene zaključke. Doneseni zaključci su u međusobnoj koliziji. S jedne strane, od Vlade FBiH traže se upute i mišljenje o navedenom problemu, a s druge strane, prihvata se poslovna politika i opredjeljenje poslovodnog organa u svezi istog problema. Vlada FBiH prihvatila je i usvojila takve zaključke Upravnog odbora, ne izjašnjavajući se o iznesenom problemu. Ne raspoložemo sa saznanjima da su pokrenute aktivnosti da Parlament FBiH konačno uredi, odnosno, razriješi ovo pitanje. Osim toga, u 2004. godini nisu poduzete dovoljne i adekvatne mjere ni u svezi obavljanja još nekih poslova i zadataka radi kojih je Direkcija cesta osnovana. To se prije svega odnosi na poslove pripreme dugoročnih i srednjoročnih planova i programa razvoja, održavanja, zaštite, rekonstrukcije, izgradnje i obnove cesta. Nije donesena ni strategija razvoja i održavanja cesta koju na prijedlog Vlade FBiH donosi Parlament FBiH. Obzirom na ciljeve osnivanja i prenesena ovlaštenja, smatramo da je aktivnosti i u svezi pripreme strategije razvoja i održavanja javnih cesta trebala da obavi Direkcija cesta. Time bi se stvorile realne pretpostavke i uvjeti za njeno donošenje. Međutim, u Direkciji cesta još uvijek nije uspostavljen ni katastar (evidencija) cesta i objekata u cestovnom pojasu, zemljišnog pojasa, prometne signalizacije i opreme na njima. To je i osnovni razlog što se još uvijek nisu stvorile realne osnove za donošenje godišnjih planova u skladu sa utvrđenim okvirima, obzirom da su isti, na način kako se donose, nerealni. Tu se prije svega misli na vlastite projekte, koji se dosta slabo realiziraju, o čemu će se konstatirati u dijelu nalaza, poglavlje «Planiranje». Radi toga se neutrošena sredstva, prikupljena po osnovu propisanih naknada po svim osnovama, iz godine u godinu povećavaju.

IV CILJ I OBIM REVIZIJE

Cilj naše revizije je izražavanje mišljenja o tome, jesu li financijska izvješća pripremljena u svakom značajnom pogledu sukladno važećoj zakonskoj regulativi, jesu li točno, realno i objektivno iskazani prihodi, rashodi, sredstva, obveze i kapital, jesu li provedene sve potrebite procedure u svezi trošenja sredstava i je li osnivač, odnosno, Vlada FBiH o svemu pravovremeno izvješćena.

Cilj revizije bio je i izražavanje mišljenja o osnovanosti, dokumentiranosti i transparentnosti trošenja sredstava temeljem propisanih i danih ovlasti, kao i ocjena računovodstvenog sustava i sustava internih kontrola, način njihovog uspostavljanja, funkcioniranja i osposobljenosti za zaštitu imovine. Poseban naglasak stavljen je na ocjenu poduzetih mjera od strane poslovnog organa u provođenju postavljenih ciljeva, a prije svega u pogledu efikasne zaštite imovine, realnog planiranja, fakturiranja izvršenih usluga i naplatu potraživanja, kao i u pogledu uspostave cjelovitog sustava internih kontrola. Zbog ograničenog vremena revizijom nismo obuhvatili cjelokupno područje poslovanja. Sistemom uzorka ispitali smo planirane procese vezane za upravljanje i rukovođenje, planiranje, prihode, potraživanja, najznačajnije ostvarene troškove, kao i procedure javnih nabavki i odabira izvođača radova.

Predmetna revizija podrazumijeva i davanje preporuka za dalji rad, sa naglaskom na što efikasnije i ekonomičnije poslovanje, racionalnije korištenje sredstava i zaštitu imovine.

V NALAZI I PREPORUKE

a) Upravljanje i rukovođenje

Direkcijom cesta, u ime osnivača, Vlade FBiH, upravlja Upravni odbor. Sukladno Zakonu o cestama, Upravni odbor ima 11 članova, a to su 10 predstavnika županija i predstavnik Direkcije cesta. Članove Upravnog odbora, na prijedlog federalnog ministra prometa i komunikacija, imenuje i razrješava Vlada FBiH. Članovima Upravnog odbora mandat traje četiri godine. Rješenjem Vlade FBiH broj: 256/04, od 20.05.2004. godine, imenovan je Upravni odbor od 9 članova. Preostala dva člana imenovana su posebnim rješenjima Vlade FBiH, krajem 2004. godine, nakon provedenih procedura po županijama. Upravni odbor je donio i poslovnik o radu. Sa članovima Upravnog odbora zaključeni su pojedinačni ugovori o angažiranju. Visina mjesečne naknade utvrđena je odlukom UO broj:11-27-1667-6/02, od 12.07.2002. godine. Ukupne naknade po ovom osnovu u 2004. godini isplaćene su u iznosu od 74.860,00 KM.

Tijekom 2004.godini, Upravni odbor održao je ukupno 7 sjednica. O svemu što je raspravljano na sjednicama Upravnog odbora, informirano je Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, resorno ministarstvo koje vrši upravni nadzor nad primjenom krovnog zakona i propisa donesenih temeljem istog. Izvodi iz zapisnika sa sjednica, zajedno sa odlukama i zaključcima, redovito su dostavljani istom ministarstvu. Uvidom u zapisnike sa održanih sjednica, nismo uočili da se raspravljalo o vrlo bitnim pitanjima za Direkciju cesta, kao što su priprema dugoročnih i srednjoročnih planova i programa razvoja, razlozi neuspostavljanja katastra cesta i objekata u cestovnom pojasu, sporost u rješavanju imovinsko pravnih odnosa, što je uticalo i još uvijek utiče na kašnjenje realizacije projekata. Svo ovo odražava se na nedovoljnu efikasnost u raspolaganju i korištenju sredstava prikupljenih po osnovu propisanih naknada, a što se ogleda u povećanju evidentiranih odloženih prihoda, iz godine u godinu. Tako su neutrošena sredstva po osnovu primljenih propisanih naknada, koja se evidentiraju kao odloženi prihodi, krajem 2003. godine iznosila 14.437.299,00 KM, dok su ista, krajem 2004. godine, iznosila 20.265.886,00 KM.

Sukladno Zakonu o cestama i Statutu, Direkcijom cesta rukovodi poslovodni organ. Poslovodni organ je generalni direktor kojeg imenuje Upravni odbor. Sadašnji generalni direktor imenovan je odlukom Upravnog odbora, od 14.06.2004. godine. Istovremeno, dotadašnji v.d.generalnog direktora imenovan je za zamjenika generalnog direktora. Sa generalnim direktorom i zamjenikom generalnog direktora zaključeni su menadžerski ugovori. Nema pisanih izvješća sa sastanaka stručnog kolegija. Prema izjavama odgovornih osoba ti sastanci su se redovito održavali, ali se nisu pravile zabilješke. Stoga nam je teško ocijeniti način na koji se nadgleda poslovanje, kao i sa kakvim problemima i rizicima se susreće poslovodni organ.

Provedenom revizijom uvjerali smo se da od strane poslovnog organa i Upravnog odbora nisu poduzete adekvatne mjere u pogledu rješavanja statusa i neusklađenosti krovnog zakona, Zakona o cestama sa zakonima kojima je uređeno tržišno poslovanje gospodarskih društava. Obzirom na značaj postojećeg problema, smatramo da su sa resornim ministarstvom trebali poduzeti energičnije korake te inzistirati na iznalaženju rješenja aktualnog problema. Izvjesno je da ni registriranje Direkcije cesta kao javnog poduzeća

neće riješiti postojeći problem, jer se istim neće promijeniti status Direkcije cesta, niti će se otkloniti postojeće neusklađenosti.

Preporučujemo poslovdnom organu i Upravnom odboru da putem nadležnog resornog ministarstva u što skorije vrijeme inicira i od osnivača, Vlade FBiH zatraži iznalaženje rješenja problema neusklađenosti i statusa poduzeća, obzirom da isti neće biti riješen preregistriranjem u javno poduzeće.

Preporučujemo poslovdnom organu da donese Poslovnik o radu i da se ubuduće vode zapisnici sa sjednica stručnog kolegija.

b) Planiranje

Strategija razvoja i održavanja javnih cesta određuje ciljeve i osnovne zadatke pri razvoju i održavanju javnih cesta za najmanje 10 godina. Sukladno članku 38. Zakona o cestama, strategiju razvoja magistralnih cesta donosi Parlament FBiH, na prijedlog Vlade FBiH. Temeljem te strategije Direkcija cesta trebala je pripremiti dugoročne i srednjoročne planove i programe razvoja, održavanja, zaštite, rekonstrukcije, izgradnje i obnove cesta i objekata na cestama, a što je jedan od ciljeva radi kojih je i osnovana (članak 11. Zakona o cestama). Kako navedena strategija na nivou Federacije BiH nije donesena, po riječima odgovornih u Direkciji cesta, iz tog razloga nisu urađeni dugoročni, srednjoročni planovi i programi razvoja magistralnih cesta. Međutim, **imajući u vidu ciljeve osnivanja i prenesena ovlaštenja, smatramo da je Direkcija cesta trebela pokrenuti i aktivnosti u vezi pripreme strategije razvoja i održavanja javnih cesta.** Nepostojanje strategije razvoja i srednjoročnih planova, razlog je što još uvijek nisu stvorene pouzdane osnove za donošenje realnih godišnjih planova. Stoga ni godišnji planovi, posebice u dijelu investicija nisu realni. Iako su planirana sredstva za investicije u iznosu od 35.710.000,00 KM, rebalansom plana za 2004. godinu smanjena na 34.852.000,00 KM, ista su utrošena u iznosu od 17.751.907,00 KM. U okviru iste pozicije, poseban značaj imaju vlastiti projekti, koji su planirani u iznosu od 19.183.000 KM, a ostvareni samo u iznosu od 5.126.152 KM. Po riječima odgovornih osoba, slabo realiziranje plana investicija, posljedica je kašnjenja u implementiranju projekata izgradnje obilaznica oko gradova (Grude, Velika Kladuša, Pazarić, Goražde) i projekata rekonstrukcije i izgradnje cesta (Neum-Stolac, Mostar-Široki Brijeg, cesta kroz Tuzlu na potezu Miladije), uzrokovanih, prije svega, nedefiniranim imovinsko-pravnim odnosima, kao i složenosti i sporosti u postupku eksproprijacije zemljišta u pojedinim općinama. Mišljenja smo da teškoće koje se javljaju kod eksproprijacije jesu problem koji dosta usporava realiziranje projekata, ali ne bi trebale biti razlog za tako slabo realiziranje vlastitih projekata.

U Plan i program, kao i u njegov rebalans, uključeni su i odloženi prihodi iz 2003. godine. Ovi odloženi prihodi nastali su kao rezultat značajnijeg povećanja prihoda od nafte i naftnih derivata, kao i zbog promjene načina njihove uplate, te zbog prenošenja obveza SFOR-a iz 2003. u 2004. godinu za zajedničke projekte saniranja i rekonstrukcije magistralnih cesta i mostova. Poslovna politika Direkcije cesta je da se neutrošeni javni prihodi prenose u narednu godinu, kao odloženi prihod, koji se usmjerava u investicije.

Preporučujemo poslovdnom organu i Upravnom odboru da se u što skorije vrijeme uspostavi cjelovit katastar cesta i objekata u cestovnom pojasu, te ubrzaju aktivnosti na pripremi strategije razvoja cestovne infrastrukture.

Cjelovit katastar i dobra strategija osnov su za donošenje srednjoročnih i dugoročnih planova razvoja cestovne infrastrukture i objekata uz iste, a samim tim i realnih godišnjih planova

Preporučujemo poslovdnom organu da posebnu pažnju posveti planiranju, jer postojeći način planiranja i slabosti u realizaciji projekata pogoduje samo bankama kod kojih se nalaze značajna sredstva imobilisana od obveznika uplata propisanih naknada. Nettošenjem ovih sredstava i nerealiziranjem projekata ne ostvaruju se ni ciljevi zbog kojih je Direkcija cesta i osnovana.

c) Prihodi

Zakonom o cestama regulirano je financiranje javnih cesta. Prema istom Zakonu, financijska sredstva u svrhu održavanja, zaštite, obnove, rekonstrukcije i izgradnje javnih cesta u Federaciji BiH, osiguravaju se propisanim naknadama. U Direkciji cesta sve vrste propisanih naknada klasificiraju kao javne prihode. Sredstva prikupljena na depozitne račune po svim propisanim osnovama, evidentiraju se kao odloženi prihodi. U narednoj tabeli, daju se uporedni podaci o prihodima, t.j. uplaćenim naknadama u 2003. i 2004. godini:

R. br.	Opis - vrsta prihoda	Planirano 2004.	Ostvareno 2004.	Indeks (4/3)	Ostvareno 2003.	Indeks (4/8)
1.	2	3	4	5	6	7
1.	Javni prihodi – propis.naknade	57.876.000,00	57.324.994,00	99,05	47.475.358,00	120,75
	Naknade od putarine-pravnisubjekti	4.400.000,00	4.263.091,00	96,89	4.175.074,00	102,11
	Naknade od putarine-fizičke osobe	9.500.000,00	9.442.887,00	99,40	9.045.268,00	104,40
	Naknade od nafte i derivata	39.700.000,00	39.298.217,00	98,99	30.512.681,00	128,79
	Naknade za službu pomoć-inform.	3.300.000,00	3.418.660,00	103,60	3.107.782,00	110,00
	Naknade za prek.upotr.i izv.prijev.	300.000,00	318.467,00	106,16	172.655,00	184,45
	Naknade za reklame i panoe	276.000,00	269.009,00	97,47	253.693,00	106,04
	Naknade za korišt.cest.zemljišta	400.000,00	314.663,00	78,67	209.205,00	150,41
2.	Učešće SFOR-a	3.690.000,00	3.696.236,00	100,17	3.462.933,00	106,74
3.	Ostali prihodi (suglas.,tenderi)	190.000,00	154.525,00	81,33	232.110,00	66,57
4.	Prihodi od kamata	135.000,00	127.261,00	94,27	145.041,00	87,74
5.	Učešće županija u zajedn.projekt.	40.000,00	40.000,00	100,00	160.000,00	25,00
6.	Naknadno utvrđeni prihodi	0,00	177.989,00	n.p.	0,00	n.p.
	UKUPNO	61.931.000,00	61.521.005,00	99,34	51.476.442,00	119,51

Iz tabele je vidljivo da je najveći dio prihoda ostvaren po osnovu uplate propisanih naknada na depozitne račune.

Od ukupno naplaćenih naknada, najveći dio odnosi se na naknade od nafte i naftnih derivata i naknade od putarine za pravne i fizičke osobe. Posebne naknade koje vlasnici motornih vozila plaćaju pri registriranju, za službu «Pomoć i informacije», sukladno Zakonu o cestama i Rješenju o visini naknade za ovu službu, uplaćuju se na depozitni račun Direkcije cesta. Prihodi po ovoj osnovi koji su strogo namjenski, treba da se prenose na račune auto-moto klubove, koji imaju uvjete da obavljaju ove poslove. Direkcija cesta je putem javnog natječaja izvršila izbor kvalificiranih auto-moto klubova i sa odabranima sklopila ugovore o obavljanju poslova, sukladno članku 106. Zakona o cestama i članku 5. Rješenja o naknadi za službu «Pomoć i informacije na cestama». Međutim, i tijekom 2004. godine, neke županije su donijele odluke da se sredstva za ove namjene uplaćuju direktno na račune lokalnih auto moto klubova. O ovome problemu Direkcija cesta izvjestila je Federalno ministarstvo prometa i komunikacija i Federalno ministarstvo financija. Federalno ministarstvo financija je o istom problemu izvjestilo nadležnu poreznu upravu. Nismo upoznati što se po ovom poduzelo.

Naprijed navedene propisane naknade u biti predstavljaju javne prihode. Iste se ne fakturiraju, već se prikupljaju na depozitni račun. Direkcija cesta ne može utjecati na visinu ukupno prikupljenih sredstava po navedenim osnovama. Osim ovih naknada koje se u najvećem dijelu kontinuirano uplaćuju na depozitne račune, postoje i naknade čiju visinu utvrđuje nadležno resorno ministarstvo. U te naknade spadaju naknade za postavljanje reklama i panoa, naknade za zakup zemljišta uz javne ceste, naknade za izvanredan prijevoz i naknade za vage. Na prikupljanje istih direktan utjecaj imaju aktivnosti Direkcije cesta, obzirom da se za svaku od ovih vrsta naknada, na zahtjev korisnika, posebno utvrđuje iznos. Osnov za uplatu tako utvrđenog pojedinačnog iznosa je zaključeni ugovor ili faktura. Korisnike po navedenim osnovama, u Direkciji cesta u 2004. godini, nisu vodili na kontima kupaca, već su uplate i po ovim osnovama, kao i ostala prikupljena sredstva po Zakonu o cestama, evidentirali na konta odloženih prihoda.

U svezi pomenutih naknada poseban problem predstavljaju nelegalno postavljene reklamni panoi i bespravno korištenje zemljišta uz ceste. Iako je tijekom 2004.godine učinjen pomak u rješavanju ovog problema, evidentiranjem korisnika preko komnta kupaca, uklanjanjem nelegalno postavljenih panoa najčešće na teret Direkcije cesta, mislimo da uz suradnju sa resornim ministarsvom moglo uraditi više. Posebice redovitim ažuriranjem evidencije korisnika postavljenih panoa i zemljišta uz cestovnio pojas, te slanjem

opomena. Tek u 2005. godini započelo se sa pokretanjem tužbi protiv korisnika nelagalo postavljenih panoa i bespravnog korištenja zemljišta.

Uplate i po ovim osnovama, kao i ukupno prikupljena sredstva po ostalim propisanim, u Direkciji cesta evidentiraju na konta odloženih prihoda. Po godišnjem obračunu, sredstva u visini ukupnih rashoda, sa konta odloženih prihoda prenose na prihode, konto «pozitivne razlike» i na taj način pokrivaju troškove poslovanja, bez iskazivanja eventualnog dobitka ili gubitka. Na isti način postupa se i u tekućoj 2005. godini. Ovakav način evidentiranja, u Direkciji cesta obrazlažu i pravdaju, pozivajući se na **FBiH Računovodstveni standard 11-Ugovori o izgradnji**. Međutim, obzirom da **Direkcija cesta**, sukladno članku 58. Zakona o cestama **ne izvodi** radove građenja, rekonstrukcije i održavanje javnih cesta, nego iste poslove ustupa pravnim subjektima čija je to osnovna djelatnost (na način utvrđen federalnim propisom kojim se uređuju pitanja postupka nabavke robe), više je nego očigledno da se naprijed navedeni standard **ne odnosi, niti se može primjeniti u računovodstvu i finansijskim izvješćima Direkcije cesta. Isti standard treba primjenjivati u računovodstvu i u finansijskim izvješćima poduzeća koja se bave izgradnjom, t.j. kod izvođača radova** (članak 1. – Djelokrug).

Sredstva iz proračuna i od međunarodnih organizacija, Direkcija cesta osigurava temeljem posebno zaključenih ugovora. Prihodi po osnovu zajedničkog učešća u projektima sa SFOR-om, ostvareni su sukladno Memorandumu o razumijevanju između stabilizacijskih snaga i Federalnog ministarstva prometa i komunikacija. SFOR je uplatio u 2004. godini za učešće u zajedničkim projektima (samo za 100% okončane radove do 15.10.2004. godine) i za učešće u zimskom održavanju ukupno 3.696.236,00 KM.

Kao što je već konstatirano, u Direkciji cesta još uvijek nije uspostavljena evidencija (katastar) cesta i objekata na cestama i zemljišnom pojasu uz ceste. Stoga se i ne vodi potpuna evidencija obveznika plaćanja naknada za korištenje zemljišta, sukladno Odluci o visini i načinu plaćanja naknade za korištenje zemljišta u cestovnom pojasu i drugog zemljišta koje pripada javnim cestama («Sl.novine FBiH» br: 59/02), a što može utjecati na visinu naplaćenih prihoda po ovom osnovu.

Kako je tijekom 2004. godine došlo do kašnjenja i sporijeg realiziranja određenih projekata, na kraju iste godine iskazano je 20.265.886,00 KM viška prihoda, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 5.828.587,00 KM. Ne utrošene propisane naknade, evidentirane kao odloženi prihodi, prenesene su u narednu godinu, u svrhu dovršenja započetih projekata. Od naprijed navedenog iznosa, 68 % odnosi se na sredstva za rekonstrukciju i izgradnju cesta i obilaznica oko gradova.

Dakle, u **Direkciji cesta neutrošene naknade prenose u narednu godinu, kao odložene prihode**, što je za 2004. godinu, prikazano u slijedećoj tabeli:

Odloženi prihodi iz 2003. godine	14.437.299,00
Prihodi ostvareni u 2004. godini	61.521.005,00
U K U P N O	75.958.304,00
Rashodi u 2004. godini	37.940.511,00
Investicije u 2004. godini	17.751.907,00
Odloženi prihodi u 2004. godini	20.265.886,00
U K U P N O	75.958.304,00

Ustrojiti potpunu i pouzdanu evidenciju svih objekata uz javne ceste, a što bi utjecalo i na veću mogućnost naplate prihoda po osnovu korištenja cestovnog zemljišta i objekata na istom.

U suradnji sa resornim Federalnim ministarstvom prometa i komunikacija, poduzeti radnje da se sačini potpuna i točna evidencija korisnika reklamnih panoa. Redovito ažurirati uspostavljenu evidenciju.

Dosljedno postupati u skladu sa provedbenim propisima koji se odnose na uklanjanje nelegalno postavljenih reklamnih panoa.

U suradnji sa ostalim organima osigurati prikupljenje naknada za službu «Pomoći i informacije na cesti» na cijelom teritoriju Federacije BiH, kako se ne bi dogodilo da pojedine županije sredstva iz tog osnova usmjeravaju direktno na račune auto klubova.

d) Rashodi

Prema podacima iskazanim u knjigovodstvu, kao i u Izvješću o izvršenju godišnjeg plana i programa, ukupno ostvareni rashodi u 2004. godini, iznosili su 37.940.511,00 KM, što se uporedbe radi, zajedno sa planiranim i podacima iz prethodne godine daju u slijedećoj tabeli:

R. br.	Opis - vrsta rashoda	Planirani 2004.	Ostvareni 2004.	Indeks (4/3)	Ostvareni 2003.	Indeks (4/6)
1.	2	3	4	5	6	7
1.	Troškovi poslovanja	2.376.000,00	1.979.484,00	83,31	2.140.267,00	92,49
2.	Služba pomoć - informacije	2.970.000,00	3.076.794,00	103,60	2.774.313,00	110,90
3.	Zajednički proj. sa SFOR-om	1.200.000,00	708.375,00	59,03	591.150,00	119,83
4.	Vlastiti projekti	1.007.000,00	328.449,00	32,62	0,00	n.p.
5.	Redovito održavanje	14.110.110,00	13.867.840,00	98,28	15.097.712,00	91,85
6.	Zimsko održav-nabavka soli	12.397.000,00	11.563.359,00	93,28	8.736.867,00	132,35
7.	Zimsko održ. reg.cest. - SFOR	203.000,00	203.242,00	100,12	215.058,00	94,51
8.	Izvanredno održav.magist.cesta	5.538.000,00	5.503.648,00	99,38	5.180.486,00	106,24
9.	Sanacija magis.cesta - iz 2002.	0,00	0,00	n.p.	295.231,00	0,00
10.	Sanacija klizišta	600.000,00	0,00	0,00	589.880,00	0,00
11.	Rezerviranje sredstava za rizike	610.000,00	348.186,00	57,08	0,00	n.p.
12.	Učeš.u obn.p.Han Pijesak-Žepa	60.000,00	60.000,00	100,00	0,00	n.p.
13.	Pravosnažne sudske presude	400.000,00	275.292,00	68,82	0,00	n.p.
14.	Kursne razlike	0,00	0,00	n.p.	241,00	0,00
15.	Naknadno utvrđeni rashodi	0,00	25.842,00	n.p.	361,00	7.158,45
	UKUPNO	41.471.110,00	37.940.511,00	91,49	35.621.566,00	106,51

Troškovi poslovanja obuhvataju redovite troškove poslovanja, kao što su amortizacija, plaće i naknade troškova zaposlenih, reklama i sl. Isti su ostvareni u iznosu od 1.979.484,00 KM i manji su od planiranih. U okviru ove stavke, troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 83.937,00 KM. Amortizacija nije rađena za gornji stroj cesta, jer po riječima odgovornih prosječna starost cesta u FBiH je 27,5 godina, pa je taj gornji stroj već amortiziran. Izuzetak su novoizgrađene ceste, aktivirane tijekom 2004. godine za koje se obračunava amortizacija, sukladno važećim propisima, a što je i regulirano vlastitim računovodstvenim politikama.

Izdaci za Službu «Pomoć i informacije na cestama» iskazani su u iznosu od 3.076.794,00 KM i veći su od plana za 3%. Sukladno članku 106. Zakona o cestama, Direkcija cesta je nakon provedene procedure, sukladno Uredbi o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova, odabrala i potpisala ugovore sa dva auto-moto kluba koji su tehnički i materijalno opremljeni i imaju uvjete za obavljanje ove službe. Ugovori o pružanju tehničke pomoći i informacija motoriziranim učesnicima u prometu potpisani su sa auto - moto klubom – **BIHAMK**, i Savezom hrvatskih auto-moto klubova u BiH – **HAKBIH**. Upravni odbor Direkcije cesta donio je odluku da od ukupno uplaćenih sredstava za ove namjene, Direkcija za svoje manipulativne troškove zadrži 10 %, što iznosi ukupno 341.866,00 KM. Prema izjavama odgovornih osoba, nadzor nad radom službi pomoći i informacija, pregledom i ovjeravanjem dnevnika službe, sukladno potpisanim ugovorima, obavljali su djelatnici Direkcije cesta. O utrošku sredstava, sukladno navedenom članku 106. Zakona o cestama, od strane izabranih klubova sačinjavana su izvješća, koja su dostavljana Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija. Budući da nismo planirali, kao i zbog ograničenja vremena, nismo revidirali predmetna izvješća i dokumentaciju vezanu za aktivnosti izabranih auto moto klubova.

Izdaci za redovito i zimsko održavanje cesta

Redovito i zimsko održavanje cesta u 2004. godini obavljalo je 11 firmi koje su za te poslove izabrane još u listopadu 2002. godine. Prema izjavama odgovornih lica, u Direkciji cesta su iste godine, sukladno odredbama članka 58. Zakona o cestama, proveli Javni natječaj za izbor najpovoljnijih ponuda za redovito održavanje magistralnih cesta. Nakon provedenog postupka, sa odabranim firmama zaključen je **«Sporazum o uvjetima i načinu održavanja magistralnih cesta na teritoriju FBiH za period od pet godina»**.

Treba napomenuti da važećim Zakonom o javnim nabavkama koji se primjenjuje na teritoriji Bosne i Hercegovine nije predviđeno zaključivanje ugovora na duži vremenski period.

Temeljem potpisanog Sporazuma, a sukladno godišnjim planovima, sa odabranim izvođačima svake su godine zaključivani pojedinačni ugovori.

Za troškove redovitog održavanja u 2004. godini utrošeno je ukupno 13.861.355,00 KM. Redovito se ispostavljaju situacije ili fakture, koje uz nadzorni organ, prekontroliraju i potpišu još dvije osobe Direkcije

cesta. Na kraju godine, za sve navedene vrste troškova, nakon ispostavljanja situacija od strane izvođača, sačinjavaju se i zapisnici o pregledu.

Sukladno Zakonu o cestama i zimsko održavanje je sastavni dio redovitog održavanja. Ugovori se zaključuju za period od 15.11. tekuće godine do 15.03. naredne godine. Na kraju perioda, uz ispostavljene konačne situacije od strane izvođača radova, sačinjavaju se zapisnici od strane predstavnika nadležnog sektora Direkcije za ceste. Troškovi po ovoj osnovi u 2004. godini, iznosili su 8.926.410,00 KM.

Neovisno o izboru 11 firmi za obavljanje usluga redovitog i zimskog održavanja, Direkcija cesta svake godine nabavlja i materijal, odnosno, sol za sprečavanje poledice.

Troškovi nabavke i transporta soli, iskazani na kontu 3000 – utrošeni materijal, ostvareni su u iznosu od 2.543.889,00 KM.

Nabavku i transport soli revidirali smo sa stanovišta postupanja sukladno Uredbi o postupku nabavke roba, vršenju usluga i ustupanju radova. Kako ovi troškovi nastaju početkom zimske sezone koja obuhvata kraj tekuće, kalendarske i početak slijedeće godine, mi smo revidirali procedure nabavke za sezonu zima 2004/ 2005. godina i tom prilikom konstatirali slijedeće:

-Dana, 16.07.2004.godine, u dnevnom tisku, objavljen je javni natječaj i upućen poziv svim kvalificiranim domaćim ponuđačima da se jave na prednadmetanje, radi nabavke i transporta soli do punktova za zimsko održavanje cesta na teritoriji FBiH. Istovremeno je poništeno prethodno objavljeno javno nadmetanje, od 18.06.2004. godine, radi nedovoljnog broja prijavljenih ponuđača. Rješenjem br: 01-03-2924/04, formirana je komisija koja je na dan otvaranja ponuda, dana 28.07.2004. godine, utvrdila interni akt o vrednovanju ponuda (kriterije), što nije sukladno člancima 18. i 21. i 22. Uredbe o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova, prema kojima se interni kriteriji za vrednovanje i izbor najpovoljnije ponude moraju objaviti u javnom pozivu i dokumentaciji za tender.

-Komisija je zapisnički konstatirala da je 7 poduzeća pravovremeno dostavilo ponude, dok su dva poduzeća, »Pračanka» i «Company Eurogrand», svoje ponude dostavili izvan ostavljenog roka, te njihove ponude nisu uzete u razmatranje. Oba poduzeća izjavila su žalbu na takvu odluku komisije, jer kako navode, zbog gužve na protokolu njihova je ponuda protokolirana sa zakašnjenjem.

Iako je više nego očigledno da su ponude navedenih poduzeća dostavljene nakon isteka roka određenog za dostavljanje ponuda, radi čega se iste ne otvaraju, niti razmatraju, već se sukladno članku 25. Uredbe vraćaju ponudiocima, izjavljene žalbe su prihvaćene. Naime, nakon što su od strane Komisije za sprovođenje postupka otvaranja ponuda žalbe uvažene, generalni direktor Direkcije cesta donio je odluku o prihvatanju istih, što nije sukladno naprijed navedenim člankom 25. i 41. važeće Uredbe.

Ovom odlukom, u spisak poduzeća kvalificiranih za nabavku i transport soli uvrštene su i ove dvije kompanije. Odabranim poduzećima upućen je poziv za dostavu ponuda, a komisija za otvaranje ponuda je dana, 30.08.2004.godine, sačinila zapisnik i uputila prijedlog poslovodnom organu, da se za nabavku i transport soli odaberu firme «Pračanka»d.o.o. i «HP Autoprijevoz» iz Mostara, zbog najniže ponudene cijene. Poslovodni organ Direkcije cesta potvrdio je prijedlog komisije i dana 30.08.2004.godine, donio odluku o odabiru dva navedena dobavljača. Poduzeće «Kendi» iz Tuzle uložilo je žalbu na ovu odluku. U svezi izjavljene žalbe, Federalno ministarstvo prometa i komunikacija je donijelo Rješenje broj: 07/1-27-193/04, od 29.09.2004.godine, kojim se odbija žalba poduzeća «Kendi», kao neosnovana. Nakon toga, dana, 05.10.2004 godine, zaključeni su ugovori sa firmama koje su izabrane za nabavku i transport soli.

Ostali troškovi i rashodi

Rezervirana sredstva za rizike, planirana u iznosu od 610.000,00 KM, ostvarena su u iznosu od 348.186,00 KM. Ova sredstva se odnose na projekte započete u 2003. godini, a koji su okončani u 2004.godini. Radi se o sanacijama klizišta, odrona, rekonstrukciji mosta Gostelja i mosta preko rijeke Rame.

Odlukom Vlade Federacije BiH br. 518/04, od 04.11.2004.godine, data je suglasnost Direkciji cesta za zaključivanje ugovora za financiranje rekonstrukcije i sanacije cesta na području Žepe. Sredstva su planirana u iznosu od 60.000,00 KM i u cijelosti su utrošena.

Investicije i projekti

Za investicije u 2004.godini utrošeno je ukupno 17.751.907,00 KM, što je za 53,10 manje od planiranih. Investicije su se odnosile na nabavku stalnih sredstava (auta, računari i uredski namještaj), pripreme studija, projektne dokumentacije, rekonstrukciju poslovne zgrade, puteva, mostova, zajedničke projekte sa SFOR-om, u kojima Direkcija učestvuje sa 50 % sredstava, kao i na vlastite projekte koji su realizirani sa 26,72 % u odnosu na planirane. Prikaz investicija dat je u slijedećoj tabeli:

R.br.	O p i s	Planirano	Izvršeno	Indeks (4:3)
1	2	3	4	5
1.	Nabavka stalnih sredstava	200.000,00	188.168,00	94,08
2.	Otplata kredita BOR banke	70.000,00	66.707,00	95,30
3.	Projekat "Upravljanje cestama i sigurnost"	6.849.000,00	4.852.533,00	70,85
4.	Rekonstrukcija poslovne zgrade	1.250.000,00	725.934,00	58,07
5.	Rekonstrukcija mostova Osanica i Bogatić	360.000,00	354.894,00	98,58
6.	Zajednički projekti sa SFOR-om	6.370.000,00	6.214.822,00	97,56
7.	Vlastiti projekti	19.183.000,00	5.126.152,00	26,72
8.	Semaforizacija	570.000,00	222.697,00	39,07
U K U P N O		34.852.000,00	17.751.907,00	46,90

Za nabavku stalnih sredstava planirano je 200.000,00 KM, a utrošeno 188.168,00 KM. Sva sredstva nabavljena su temeljem odluka Upravnog odbora, a procedura nabavke provedena sukladno Uredbi o postupku nabavke roba, vršenju usluga i ustupanju radova.

- Projekat »Upravljanje cestama i sigurnost prometa u BiH«, u ukupnoj vrijednosti 4.852.533,00 KM, financira se sredstvima međunarodne asocijacije za razvoj i vlastitim sredstvima. Međutim, cjelokupna priprema dokumentacije ponuda, proces prikupljanja i procjene ponuda, te odabir najuspješnijih ponuđača za radove, nabavku roba i vršenje usluga, provodi se sukladno sa standardnim procedurama Svjetske banke.

- Projekat rekonstrukcije mostova Osanica i Bogatić rađen je prema uvjetima japanske pomoći, a obveza Direkcije cesta bila je pokriće troškova revizije i nostrifikacije glavnih projekata mostova, projektiranja i izgradnje obilaznice i privremenog mosta, te pribavljanje potrebitih urbanističkih suglasnosti i odobrenja za građenje, u ukupnom iznosu od 354.900,00 KM. Nadzor nad izvođenjem radova radile su japanske firme.

- Zajednički projekti sa SFOR-om, reliziraju se sukladno Memorandumu o razumijevanju, potpisanim 09.06.2000. godine. Kad su u pitanju ovi projekti, Direkcija cesta inicira projekat, odnosno, ukaže potrebu za projektom u svom planu, koji ponudi SFOR-u. Zajednička komisija izvrši procjenu, a kada se pronađe projekat od obostranog interesa, ponuđačima sa liste koju je uz Memorandum potpisao predstavnik stabilizacijskih snaga, šalju se ponude. SFOR odabire, odnosno, potvrđuje ili odbija odabranog ponuđača.

- Projekat semaforizacije planiran u iznosu od 570.000,00 KM, reliziran je u iznosu od 222.697,00 KM. Ovaj projekat u 2004. godini završen je samo na području ceste M-6 i M-17 u Čapljini, gdje je za semaforizaciju raskrižja utrošeno 164.094,00 KM. Ostatak sredstava utrošen je na izradu projektne dokumentacije i revizije za rekonstrukciju postojećih, a uništenih semafora. Projekat će u cijelosti biti dovršen u 2005. godini. Sukladno članku 53. Zakona o cestama, nadležna županijska služba vrši održavanje kolovoza dijela magistralne ceste koja prolazi kroz grad ili naselje, a Direkcija cesta sudjeluje u financiranju održavanja.

Kada su u pitanju vlastiti projekti, metodom uzorka revidirali smo dokumentaciju vezanu za slijedeće projekte:

- Dovršetak izgradnje ceste M 4.4 - prolaz kroz Tuzlu, na potezu Miladije. Komisija imenovana od strane poslovnog organa, nakon provedene procedure, za izvođača radova predložila je firmu «EKO-PROM» d.o.o. iz Brčkog, sa kojom je i potpisan ugovor. Vrijednost ugovorenih radova, sukladno ponudi izvođača je 1.699.502,00 KM.
- Projekat dovršenja izgradnje ceste M 16.4 - Novi Travnik – Rostovo – Bugojno, dionica Bukvići Rostovo, čija je vrijednost 2.798.224,00 KM. Nakon provedene procedure, Direkcija cesta potpisala je ugovor sa poduzećem «Rudnici gipsa» d.d. Donji Vakuf.
- Projekat sanacije magistralne ceste - obilaznica Sarajevo, dionica Hrasno-Bentbaša. Nakon javnog poziva za dostavu ponuda, od prispjele 4 ponude, komisija imenovana od strane poslovnog organa, kao najpovoljniju ponudu ocijenila je ponudu poduzeća «Sarajevoputevi». Sa navedenom firmom sklopljen je ugovor.
- Izrada projektne dokumentacije za tri projekta, i to: projekat sanacije magistralne ceste M-5, dionica Hrasno-Bentbaša, projekat sanacije magistralne ceste M-17, dionica Jošanica-most preko rijeke Bosne i projekat na magistralnoj cesti M-17, dionica Zenica-petlja Lašva. Nakon objavljenog javnog nadmetanja i pristigle tri ponude, komisija je kao najpovoljniju odabrala i predložila ponudu poduzeća «Divek» d.o.o. iz Sarajeva, sa kojom je sklopljen ugovor.

Dosljedno i u potpunosti postupati sukladno važećim propisima i vlastitim aktima kojima su regulirani postupci i procedure javnih nabavki i izbor najpovoljnijih ponuđača.

Izvanbilančna evidencija - Izgradnja auto-ceste Zenica –Sarajevo

Vlada Federacije BiH je vlasnik i financijer projekta izgradnje auto-puta Zenica-Sarajevo. Direkcija cesta samo je implementator, te stoga sve evidencije vezane uz ovaj projekat vodi izvanbilančno. Do sada je završena I faza projekta, **dionica Podlugovi-Jošanica**. Završno izvješće o utrošku sredstava po ovoj fazi projekta, podneseno je Vladi FBiH od strane Federalnog ministarstva prometa i komunikacija, dana, 07.10.2005.godine. Vlada FBiH je na izvješće dala suglasnost, Odlukom V 603/05 od 17.11.2005. godine.

U tijeku je II faza ovog projekta, izgradnja dionice Visoko-Podlugovi, koja se financira isključivo iz proračuna. Za ove namjene još 2002. godine, kod UPI banke d.d. Sarajevo otvoren je i poseban transakcijski račun. Sredstvima na ovom računu kolektivno raspolažu federalni ministar prometa i komunikacija i generalni direktor Direkcije cesta.

Po riječima odgovornih osoba u Direkciji cesta, Federalno ministarstvo prometa i komunikacija je na osnovu Odluke Vlade Federacije BiH V 406/03, od 14.08.2003. godine, putem Direkcije cesta, objavilo Javni poziv na prednadmetanje za predmetni projekat. Komisija za otvaranje ponuda, imenovana rješenjem ministra prometa i komunikacija, provela je propisanu proceduru izbora izvođača radova, o čemu je sačinila zapisnik 30.10.2003. godine, u kojem je naručiocu, Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija, predložila listu prihvatljivih ponudilaca. Ponuđačima čije su prijave za Prednadmetanje ocjenjene kao uspješne, upućeni su pozivi za dostavu ponuda. Pozive je uputila Direkcija cesta, dana, 06.05.2004. godine. Na osnovu rješenja ministra imenovana je Komisija za otvaranje, procjenu, vrednovanje ponuda, koja je provela proceduru, o čemu je sačinila zapisnik i izvještaj od 01.07.2004. godine. Nakon provedene procedure, komisija je predložila naručitelju – Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija, da poslove izvođenja radova na izgradnji pomenutog dijela auto-ceste dodijeli dvojici ponuđača, jednom ponuđaču za grupu radova A1-Trasa, a drugom ponuđaču za grupu radova A2-Mostovi. Nakon izbora najpovoljnijih ponuđača, pet ponuđača je izjavilo žalbe, koje je Federalno ministarstvo financija, kao drugostepeni organ, odbilo. Ministarstvo je sa izabranim ponuđačima zaključilo ugovore.

Tijekom 2004.godine, Direkcija cesta raspisala je Javni poziv za prednadmetanje za usluge nadzora nad izgradnjom auto-ceste na dionici Podlugovi-Visoko. Uvidom u prezentiranu tendersku dokumentaciju konstatirali smo da je Komisiju za sprovođenje postupka otvaranja i procjenu prijave imenovao generalni direktor Direkcije cesta, rješenjem broj: 01-02-2889/04, od 22.07.2004. godine. S tim u vezi, mišljenja smo da još uvijek postoje nejasnoće i nedoumice po pitanju ovlaštenja, nadležnosti i odgovornosti u projektu predmetne auto ceste, bilo da je riječ o izgradnji ili nadzoru. Naime, u 2003. godini, komisiju za izbor izvođača radova imenovao je ministar Federalnog ministarstva prometa i komunikacija, dok je komisiju za nadzor nad izgradnjom druge dionice, u 2004.godini, imenovao generalni direktor Direkcije cesta. Direkcija cesta je objavila javni poziv za prednadmetanje, a na prijedlog imenovane komisije, odluku o izboru poduzeća za nadzor na izgradnji dionice Podlugovi-Visoko, donio je generalni direktor Direkcije cesta. Ugovor za vršenje usluga nadzora sa odabranim konzorcijem "Divel," potpisao je resorni ministar.

U suradnji i putem resornog Federalnog ministarstva prometa i komunikacija od Vlade FBiH zatražiti razgraničenje ovlasti, nadležnosti i odgovornosti kod realiziranja projekta izgradnje auto-ceste Zenica-Sarajevo, uz preciziranje nositelja aktivnosti, kao i prava korištenja i upravljanja auto-cestom.

Dosljedno, transparentno i u potpunosti postupati po važećem Zakonu o javnim nabavkama.

VI KOMENTAR

Uprava Direkcije cesta Federacije BiH, u ostavljenom roku očitovala se na dostavljeni Nacrt izvješća o reviziji finansijskih izvješća, dopisom broj: 01-06-407-1/06 od 18.01.2006. godine.

Prihvatili smo i uvažili primjedbe koje se odnose na broj auto moto klubova sa kojima je sklopljen ugovor. Cijenimo što su već poduzete aktivnosti u svezi realiziranja nekih od datih preporuka. Nadamo se da će se i ostale preporuke implementirati, a sve u cilju poboljšanja kvalitete, učinkovitosti i efikasnosti u cjelokupnom poslovanju Direkcije cesta, što nam je uostalom i zajednički cilj. Zahvaljujemo se na izuzetno korektnoj suradnji!

Viši revizor:

Ismeta Junuzović,dipl.oec.

Revizijski tim:

Dubravka S.Barbarić,dipl.oec.

Sead Čorbo,dipl.oec.